

Normeringer og kvalitet i daginstitutioner

*Lone Svinth, lektor og ph.d. i pædagogisk psykologi,
DPU, Aarhus Universitet*

To temaer

- Normeringer og kvalitet – hvad siger forskningen?
- Normeringer og kvalitet i Danmark – aktuelle udfordringer

73 studier om normeringer - konklusion

- Normeringsundersøgelserne har divergerende resultater. Især de kvantitative studier viser blandet resultat, mens de kvalitative viser et mere ensartet billede: Færre børn pr. voksen giver mere og bedre pædagogisk interaktion
- Normeringer **opgøres meget forskelligt** – hvilket gør det svært at sammenligne på tværs af undersøgelser
- I metaanalyse af 38 studier om normeringer havde **38% af studierne** ikke fyldestgørende oplysninger om normeringer (Bowne et al., 2017)

Eksempler på positiv sammenhæng mellem normeringer og kvalitet

- Personalet er mere støttende og positivt og udviser større åbenhed for børnenes perspektiv (de Schipper et al, 2006)
- Forskerne finder, at personalet på stuer med bedre normeringer bruger mindre tid på at irettesætte og korrigere børnene og mere tid på et stimulerende og varmt samspil med børnene (Burchinal et al. 2000; Phillips et al. 2001).

Kulturelle forskelle i daginstitutionstraditioner gør det svært at sammenligne normeringsforskning på tværs af lande

- Amerikanske daginstitutioner er forankret i *Early Education*-traditionen, hvor børnene skal forberedes til skolen -> Større fokus på læring og pædagogiske aktiviteter end i danske daginstitutioner.
- I DK arbejdes udfra *Social Pedagogy* –traditionen og et mere holistisk syn på børn. Barndommen har en værdi i sig selv, børn skal have mulighed for at lege, fokus på samspil og relationer
 - På tværs af landene, er det **ikke** den samme pædagogiske praksis, der genkendes som høj kvalitet
 - Forskellige traditioner stiller forskellige krav til normeringer

Store kulturelle forskelle i hvad der betragtes som gode normeringer

- I et amerikansk metastudie over 38 studier blev det fundet, at normeringen varierede fra 5:1 til 15:1 (gennemsnit tæt på 9:1) for børn i alderen 3-5 år (Bowne, et al., 2017)
- I et andet amerikansk studie blev en normering på 8:1 for fireårige børn betragtes som høj (Hartman & Manfra, 2016)
- Bowne et al. (2017) fandt at normeringer under 10:1, er tilstrækkelig for de fleste 3-5-årige børn
- Hong Kong har lovfæstet normering i vuggestuer 1:8 og børnehave 1:11
- I Frankrig er normeringer på 20:1 for børnehavebørn ikke usædvanligt.

Normering er en af flere *strukturparameter*, der antages at virke ind på *procesparametre*

- Vidende pædagoger + gode strukturer + støttende miljø for pædagoger, børn og forældre => optimalt pædagogisk samspil => optimal udvikling for børnene (Dalli et al, 2011).
- Set fra børnenes perspektiv er frugtbare mødeøjeblikke den afgørende kvalitetsparameter!!

Normeringens betydning kan ikke isoleres fra andre faktorer som fx pædagogisk faglighed samt normer og værdier

- <http://www.youtube.com/watch?v=z76PCuFgSUK>
- Der gælder ikke universelle og almengyldige lovmæssigheder for normeringers betydning for kvalitet
- Daginstitutionsliv er komplekst, farvet af bl.a. lederens evne til at skabe fælles værdier og visioner, personalets faglighed og IKKE MINDST det konkrete samspil med børnene

Normeringer påvirker ikke børn ens

- Børn i udsatte positioner er mere sårbare overfor dårlige normeringer end andre (Hartman & Manfra, 2016)
- Socioøkonomi og individuelle karakteristika som fx barnets temperament gør nogle børn mere afhængige af en høj kvalitet og en god normering end andre børn Perlman et al, (2017:18)
- Derfor giver det rigtig god mening, at vi starter med at sikre normeringerne der, hvor udfordringerne er størst – socialt belastede boligområder

Spørgsmål?

Hvordan forstås kvalitet i normeringsundersøgelserne?

- I 75% af studierne i vores undersøgelse måles kvalitet ved hjælp af amerikanske kvalitetsmåleværktøjer som fx *Early Childhood Environment Rating Scale (ECERS)*
- Selv om værktøjer som ECERS nyder stor international udbredelse, udsættes disse værktøjer for stigende international kritik

International kritik af ECERS

- (1) Foregiver at kvalitet er en objektiv størrelse (Dahlberg, Moss & Pence, 1999)
 - (2) Tegner et overfladisk billede af livet i en daginstitution (Fenech, 2011)
 - (3) Risikerer at ensrette praksis, forbi det bliver et mål i sig selv at score højt i fx ECERS (La Paro et al., 2012)
 - (4) Afspejler den kultur, de er udviklet i, og kan derfor ikke overføres til lande med en meget anderledes daginstitutionskultur (Dahlberg, Moss & Pence, 1999; Bjørnestad 2018)
- Komparative studier af ECERS-3 har vist, at op til 2/3 af variationen i måleresultaterne mellem lande kan hænge sammen med nationale forskelle og forskelle i dagtilbuddenes organisering og kultur (Holm, 2020)

Normeringer og kvalitet i Danmark – aktuelle udfordringer

Normeringsopgørelser i Danmark

- Siden 2017 har Danmarks Statistik opgjort den gennemsnitlige normering på kommunalt niveau - ikke for det enkelte dagtilbud
- Tallene er baseret på registerdata fra lønanvisnings- og forældreopkrævningssystemer. Ansatte med pædagogiske opgaver tæller som én medarbejder, mens praktikanter og pædagogiske elever tæller som 0,25 og 0,43. I normeringen indgår ledere og vikarer. Tallene er korrigeret for barsel, men ikke for sygdom hos børn eller voksne. Børnenes fremmøde indgår ikke.
- Normeringsstatistikken for **2018** viser, at der i gennemsnit er **3,1** barn pr. ansat for 0-2-årige børn og **6,2** barn pr. ansat for børn i alderen 3 og frem
- Målet med minimumsnormeringerne er **3** børn pr. ansat for 0-2-årige børn og **6** børn pr. ansat for børn i alderen 3 og frem til skolealderen – **opgjort som et årligt gennemsnit på kommuneniveau**

Normeringerne i Norddjurs ligger under landsgennemsnittet

Vuggestue

3,5 barn pr. medarbejder (56% pædagoger)

Børnehave

6,5 barn pr. medarbejder (56% pædagoger)

Er fratrukket lederne hvilket ikke er i overensstemmelse med DS opgørelser

Kilde: <https://bupl.dk/bupl-mener/minimum/normeringstal-for-2019-fra-danmarks-statistik/>

Behov for efteruddannelse af medhjælpere?

Det forventes at midlerne til minimumsnormeringer anvendes på en måde, så den nuværende uddannelsessammensætning blandt personalet som minimum fastholdes - det pædagogiske personale skal have de rette kvalifikationer.

- Målt på timer udgør pædagoger 57%, pædagogiske assistenter 5% og ufaglært pædagogisk personale 39% i gennemsnit (EVA, 2020: 5)
- Højt fagligt niveau blandt pædagogisk personale er en vigtig kvalitetsfaktor – men vi mangler pædagoger (5.000 stk. ifølge BUPL)
- I 2018 havde kun hver tiende pædagogmedhjælper deltaget i formel efteruddannelse inden for de seneste tre år
- Er der tilstrækkeligt uddannet personale at ansætte? (her er Norddjurs unik, I har noget nær landets højeste arbejdsløshed blandt pædagoger (5,6%))

Der skal ske en forbedring blandt institutioner med de dårligste normeringer

- I 2023 når kommunerne har indfaser de lovbundne minimumsnormeringer, og når der er data om bl.a. normeringer på institutionsniveau skal aftalepartierne vurdere muligheden for og hensigtsmæssigheden af *eventuelt lovbundne minimumsnormeringer på institutionsniveau*
- Indtil da er det vigtigt, at der, inden for den enkelte kommune, sker en forbedring af normeringerne i de institutioner, der i dag har de dårligste normeringer.

Uklart hvordan "oplevede normering" skal opgøres

- Aftalepartierne opfordrer til, at kommunerne arbejder hen imod, at forældre får et lokalt indblik i den enkelte daginstitution
- Der vil blive udviklet et konkret redskab til kommunerne, baseret på kommunale opgørelser af bl.a. *det pædagogiske personales tid med børnene, ledernes rolle i hverdagen, sygefravær og øvrige særlige lokale hensyn enkelte daginstitutioner* (institutionsniveau)
- Husk at holde fokus på børnene – det er og bliver deres hverdag, deres oplevelser og erfaringer med nærværende og engagerede pædagogiske medarbejder, som er den vigtigste kvalitetsparameter

Spørgsmål?